JavaScript folytatás

2. Samuel Loyd feladvány

Bizonyára sokan ismeritek Samuel Loyd 1878-ban kitalált Boss-Puzzle játékát. A korábban "15-ös játék" néven ismertté vált feladványban a 4x4 férőhelyet tartalmazó sík keret 1-től 15-ig számozott négyzetlapocskái a 16. "üres hely" vándoroltatásával rendezhetők sorba. Az évek múlásával a lapocskák számozását mozaikra szétvágott képek váltották fel, mintegy játékossá téve a eredeti matematikai probléma megoldását. Igen, ez a Tili-Toli néven elhíresült tologatós játék, amelyet most a virtuális síkban fogunk kifaragni.

Bemenet: A böngésző munkaterületén kialakított játéktér.
Kimenet: A puzzle elemei, valamint a számított eredmények.
Változók: Játéktér sor és oszlop elemei, illetve a HTML dokumentum azonosított elemei.
Algoritmus: A HTML kód "puzzle" azonosítójú táblázatát feltöltjük a row vektorba ágyazott cell tömb formázott elemeivel. A tömbelemek az egéresemények bekövetkezésekor meghívják a mozgatási műveletek eljárását, ami a kijelölt dokumentumelemeket felcseréli. A sikeres megoldás a DOM modell metódusaira épül.
Eseménykezelés: Az onclick esemény bekövetkezésekor végrehajtandó utasításokat a mystep() függvényben rögzítjük.
Az alábbiakban rendszerezzük a megoldáshoz szükséges ismereteket. A platformfüggetlen megoldás elkészítéséhez gyakorlatilag egy böngésző programra, és esetleg egy egyszerűbb editorra van szükség.

1 Hogyan épül fel a DOM modell?

"A Document Object Model egy platform- és nyelvfüggetlen interfész, amely hozzáférést biztosít a programok és szkriptek számára a dokumentumtartalmakhoz. Modellezi a dokumentum szerkezetét és lehetővé teszi annak tartalmi és vizuális változtatását. Lényegében összeköttetést képez a weblapok és a script- vagy programozási nyelvek között.
Minden tulajdonságot, metódust és eseményt, ami a webfejlesztő számára rendelkezésre áll a weboldalak szerkesztése és változtatása során, objektumokba rendszerez. (pl. a *document* objektum jelöli a dokumentumot, a *table* objektum jelöli a HTML táblázatokat, stb.) Ezek az objektumok hozzáférhetőek a script-nyelvek számára az újabb böngészőkben.
A DOM-ot leggyakrabban JavaScript-tel együtt használják. Azaz a kód JavaScript-ben van írva, de a DOM-ot használja a weboldalhoz és elemeihez való hozzáférés során.
A DOM-ot azonban úgy tervezték hogy független legyen minden programozási nyelvtől, ezért a dokumentum szerkezeti modellje egyetlen, önálló és konzisztens API-ból érhető el. Bár a továbbiakban a JavaScriptre fogunk összpontosítani, a DOM-ot tulajdonképpen bármilyen nyelvből elérhetjük.
A World Wide Web Consortium (W3C) meghatározta a standard DOM-ot, amit W3C DOM-nak neveznek. Ma már a legfontosabb böngészők ezt támogatják, ezzel lehetővé teszik browserfüggetlen alkalmazások létrehozását."[1]
Kezdetben arra ügyeljünk, hogy minden tartalmi elem kapjon azonosítót az id=" " attribútumban.

2 Miért használjunk CSS-t a formázáshoz?

A CSS szabvány leírása 1996. december 17-n látott napvilágot a W3C honlapján. "A CSS jelentése Cascading Style Sheets, azaz egymásba ágyazott stíluslapok. A HTML oldalaink megjelenését befolyásoló egyszerű szabványról van szó, mely segítségével meghatározhatjuk, hogy hogyan (és hol) jelenjenek meg az egyes HTML elemek (paragrafusok, címsorok, stb.), többek között befolyásolhatjuk a színüket, méretüket, elhelyezkedésüket, margóikat, stb. Az egymásba ágyazhatóság (kaszkádolás) arra utal, hogy több stíluslapot, meghatározást is megadhatunk egyszerre, illetve egy stílus lehet több elemre is érvényes, amit egy másik stílussal felüldefiniálhatunk. A stílusok öröklődnek az oldal hierarchiája szerint, ha például a gyökér elemre definiálunk egy stílust, akkor az többnyire az oldal összes elemére érvényes (a tulajdonságok örökölhetőségétől függően)."[2]
Stíluslapot négyféleképpen használhatunk a dokumentumban:

1. Beágyazott stíluslapként a HTML oldal fejlécében:
```
<head>
<style>
 h1{
   color:#1f2839;
   font-size:2.5em;
   text-shadow: 6px 6px 2px #d0d0d0;
 }
</style>
</head>
```

2. Külső stíluslapra hivatkozással:
```
<head>
  <link rel="stylesheet" href="kulso.css" type="text/css">
</head>
```

3. Importálással:
```
<style>
  @import url(http://www.mypage.hu/style/other.css);
</style>
```

4. Elemhez rendelt stílusként a style="" attribútumban leírva.
```
<h1 style="color:#1f2839;font-size:2.5em;text-shadow: 6px 6px 2px
#d0d0d0;">Címsor</h1>
```

A CSS formázások a boxmodellre épülnek, a részletes leírások és példák a w3schools.com oldalon elérhetőek. További magyar nyelvű források: A dobozmodell; CSS alapok; CSS kijelölők; HTML5.0 + CSS3. A stíluslapok alkalmazásával az alapvető formázási beállítások módosítása a tartalmi elemek változtatása nélkül megoldható. Az alábbiakban nézzük meg a kirakójáték kódjában használt CSS beállításokat. A *body* elemnél beállítjuk a használt betűtípust és a középre igazítást. A *section* elemnél megadjuk a játékteret is magába foglaló dokumentumrész jellemzőit. Meghatározzuk a *h1* és *p* elemek stílusát, majd definiáljuk a *puzzle* azonosítóhoz rendelt elem megjelenítési beállításait.

```
<style type="text/css" media="screen,projection,print">
  body{
      font-family: Arial, Helvetica, sans-serif;
      margin: auto;
  }
  section{
      min-width:400px;
      padding:20px;
      margin: 10px auto 10px auto;
  }
  h1,p{
    text-align:center;
  }
  h1{
      color:#1f2839;
      font-size:2.5em;
      text-shadow: 6px 6px 2px #d0d0d0;
  }
  #puzzle {
      background:orange;
      font-size:2em;text-align:center;
      margin: auto;
      border-color: orange;
      box-shadow: 10px 10px 5px #d0d0d0;
  }
</style>
```

3 Töltsük fel a játéktáblát új cellákkal!

A HTML dokumentumban helyet foglalunk puzzle azonosítóval a játéktáblának. A sorokat és a cellákat még nem definiáljuk, mert azokat a JavaScrpit kóddal fogjuk előállítani. Elhelyezünk egy gombot, amelynek lenyomása az onclick esemény révén indítja el a mozaik keverését.

```
<section>
  <h1>Tili-Toli puzzle</h1>

  <table id="puzzle" border="1"></table>

  <p><input type="button" value="Keverés" onclick="shuffle()"></p>
</section>
```

Próbáld ki!

A HTML kódban csak egy üres táblát definiáltunk *puzzle* azonosítóval. Ezért most az *insertRow()* metódussal létrehozzuk a tábla sorait, illetve az *insertCell()* metódussal a sorok celláit, majd beállítjuk az így implementált cellák tulajdonságait, és az eseménykezeléshez használni kívánt függvényhivatkozást is. Figyeljétek meg, hogy minden cella kapott egy azonosítót, amit a *tt[i][j].id=i*ncell+j;* (vagyis sorszám*cellák_száma+cellaszám) kifejezéssel számoltunk ki. Ez az azonosító bármikor konvertálható sor és oszlop indexre.

```
var nrow = 5;
var ncell = 5;
var tt  = new Array(nrow);
var newrow;

for(var i=0;i<nrow;i++){
    newrow=document.getElementById("puzzle").insertRow(i);
    tt[i] = new Array(ncell);
    for(var j=0;j<ncell;j++){
        tt[i][j]=newrow.insertCell(j);
        tt[i][j].id=i*ncell+j;
        tt[i][j].onclick=function(){mystep(this);};
        tt[i][j].style.width="50px";
        tt[i][j].style.height="50px";
        tt[i][j].style.color="#fcfcfc";
        tt[i][j].style.background="#ff3333";
        tt[i][j].innerHTML=parseInt(tt[i][j].id)+1;
        // A JS 0-tol szamolja a tombelemeket, de a puzzle 1-tol!
    }
}
```

Próbáld ki!

4 Keverjük össze a cellákat!

A HMTL kód letöltésekor a játéktábla a kirakott állapotot mutatja, így meggyőződhetünk arról, hogy valamennyi szám bekerült a játéktérbe. A játék indításához azonban, össze kellene kevernünk a mozaikot. A *keverés* gombhoz rendelt metódus ezt a feladatot irányítja. Működése nagyon egyszerű, hiszen egy kocka négy irányba mozoghat, csak arra kell vigyáznunk, hogy a tábla sor vagy oszlopszámánál nagyobb értéket ne adjon a léptető metódusnak.

```
function shuffle(){
  var xwalker;
  var ywalker;
  for(var i=0;i<nrow*ncell*6;i++){
      rowwalker=Math.floor(empty/ncell);
      cellwalker=empty%ncell;

      switch(Math.floor(Math.random()*4)) {
            case 0: // right or left
                  cellwalker+=(cellwalker<ncell-1)?1:-1;
                  break;
            case 1: // left or right
                  cellwalker+=(cellwalker>0)?-1:1;
                  break;
            case 2: // down or up
                  rowwalker+=(rowwalker<nrow-1)?1:-1;
                  break;
            case 3: // up or down
                  rowwalker+=(rowwalker>0)?-1:1;
                  break;
      }
      mystep(document.getElementById((rowwalker*ncell+cellwalker).toString(
)));
  }
}
```

Próbáld ki!

5 Kezeljük le az egéreseményeket!

Elérkeztünk a játék lényegéhez, a mozaik léptetését kezelő metódushoz. Ha a játéktáblán olyan kockára kattintunk, amelyiknek üres cella az élszomszédja, akkor bizony helyet kell cserélniük egymással. Ehhez a felismeréshez az *if* utasításban kifejtett összetett logikai kifejezéssel jutunk el.

```
function mystep(obj){
  var nid = parseInt(obj.id);
  var nempty = parseInt(empty);

      if (nid+ncell==nempty|| nid-ncell==nempty ||
            nid+1==nempty && nempty%ncell!=0||
            nid-1==nempty && nid%ncell!=0){


      document.getElementById(empty.toString()).innerHTML=document.getEleme
ntById(obj.id).innerHTML;

      document.getElementById(empty.toString()).style.background=document.g
etElementById(obj.id).style.background;
            document.getElementById(obj.id).style.background="#d0d0d0";
            document.getElementById(obj.id).innerHTML="";
            empty=obj.id;
      }
}
```

Próbáld ki!

6 Egy kis ráhangolódás a feladatra

A leckében tárgyaltak összefoglalásaként nézzünk meg a feladat alapjait. Az alábbi kód kirajzol egy táblázatot, aminek cellái a játéktábla elemei. Az szeretnénk, hogy a tábla könnyen módosítható és kezelhető legyen, ezért JavaScript segítségével építjük fel. A script elején megadjuk a méretet. A táblázat minden mezőjébe egy generált számot is ír a script. Illetve az eseménykezelés kód átszínez egy mezőt, amire rákattintunk. Figyeljük meg a CSS beállítások elhelyezését és tartalmát, a dokumentumelemek azonosítását, a komponensek futásidejű létrehozásának módszerét és az eseménykezelést. Gondoljátok át, vajon miért került most a script a HTML kód végére?

```
<!DOCTYPE html>
<html  lang="hu">
<head>
<title>Számok</title>
<meta http-equiv="content-type" content="text/html; charset=utf-8" />

<style type="text/css" media="screen,projection,print">
body{
      font-family: Arial, Helvetica, sans-serif;
      margin: auto;
}
```

```
section{
	min-width:400px;
	padding:20px;
	margin: 10px auto 10px auto;
}
h1,p{
	text-align:center;
}
h1{
	color:#1f2839;
	font-size:2.5em;
	text-shadow: 6px 6px 2px #d0d0d0;
}
#palya {
	background:orange;
	font-size:2em;text-align:center;
	margin: auto;
	border-color: orange;
	box-shadow: 10px 10px 5px #d0d0d0;
}
</style>
</head>
<body>

<section>
	<h1>Játék</h1>

	<table id="palya" align="center">
	</table>
</section>

<script>

	var nrow = 8;
	var ncell = 8;
	var tt  = new Array(nrow);
	var newrow;

	function init()
	{
		for(var i=0;i<nrow;i++){
			newrow=document.getElementById("palya").insertRow(i);
			tt[i] = new Array(ncell);
			for(var j=0;j<ncell;j++){
				tt[i][j]=newrow.insertCell(j);
				tt[i][j].id=i*ncell+j;
				tt[i][j].onclick=function(){cellClicked(this);};
				tt[i][j].style.width="50px";
				tt[i][j].style.height="50px";
				tt[i][j].style.color="#fcfcfc";
				tt[i][j].style.background="#999999";
				tt[i][j].innerHTML=(i+j)%5+1;
			}
		}
	}

	function clearBackground()
	{
		for(var i=0;i<nrow;i++){
			for(var j=0;j<ncell;j++){
				tt[i][j].style.background="#999999";
```

```
                    }
                }
        }

        function cellClicked(obj)
        {
                clearBackground();
                var row         = parseInt(obj.id/ncell);
                var column      = obj.id%ncell;
                tt[row][column].style.background="#000000";
        }

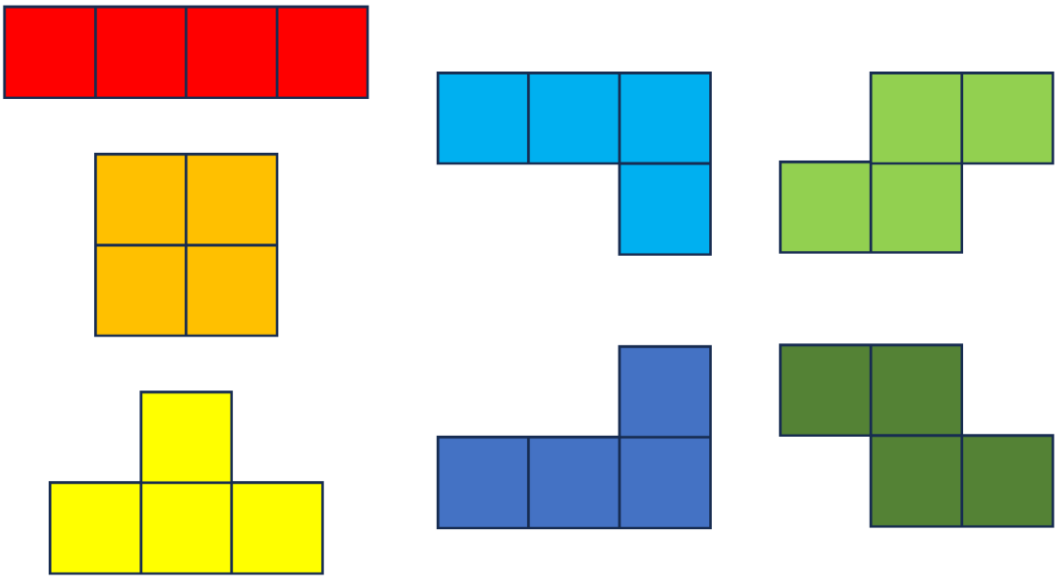

</script>


<script> init(); </script>
</body>
</html>
```

7 Tetrominó torpedó

Jelentés érkezett a felderítőktől, ismeretlen űrhajók közelítenek a bázisunk felé. Még nem tudjuk, hogy mit akarnak, de annyit láttak a felderítőink, hogy a hajók fura alakúak. Ideje használni a szondákat és felderíteni a helyzetet!

A második fordulóban egy olyan játékot kell készíteni, mely hasonlít a torpedóra, de pár csavarral. Egy 12x12-es pályán folyik a játék, ahol 7 űrhajó rejtőzik és a játékos feladata ezeket megtalálni. Az űrhajók a Tetris játékból ismert tetrominók alakjait öltötték fel. Ezek a lentebbi képen láthatóak (a színeknek nincs szerepe, csak így szebb az ábra). Azt tudjuk, hogy mindegyikből pontosan egy van a pályán, viszont foroghatnak. A játékos azáltal próbálja megtalálni az űrhajókat, hogy szondákat lő ki az egyes mezőkre. A szondák közlik, hogy az adott mezőn van-e űrhajó, illetve, ha nincs, akkor megmondják, hogy hány mezőnyire van a legközelebbi.

8 Oldd meg a feladatokat!

Kedves Bakonyi Bitfaragók!

Eljött a feladat megoldásának ideje.
Fontos: A feladatokat egyben kell beküldeni, minden fájlt egy tömörített állományba csomagolva. A fájlokat helyi gépről nyitjuk meg, nem szerverről, így kell működniük.

Beküldhető feladatok:

1) A feladatok, amik rátok várnak:
   a) Az oldal betöltésekor generálódjon egy 12x12-es pálya, ahol a 7 űrhajó véletlenszerűen helyezkedik el. Amire figyelni kell:
      i) Egyik űrhajó sem lóghat le a pályáról,
      ii) Az űrhajók nem lehetnek szomszédosak (sem élben, sem általában),
      iii) Mind a 7 típusból pontosan egy lehet, de a forgatás megengedett.
   b) A felhasználó a pálya mezőire kattintva küldi ki a szondákat.
      i) A szonda jelezze, ha az adott mezőn van űrhajó.
   c) Ha a mezőn nincs űrhajó, akkor egy számot írjon oda, ami megmondja, hogy milyen közel van a legközelebbi űrhajó.
      i) Csak a távolságot kell kiírni, az irányt nem tudja a szonda megmondani.
      ii) A távolságot csak élszomszédos lépésekkel vizsgáljuk, nem átlósan.
   d) A játéknak akkor van vége, ha a játékos minden űrhajó minden mezőjét megtalálta, vagyis mindegyikre lőtt szondát.
   e) A játék folyamatosan jelezze ki a lépések számát.
   f) Legyen egy Time Attack játékmód is, ahol a lépések száma korlátozott (pl. 20, de célszerű tesztelés után egy megfelelő értékre állítani)
      i) Minden egyes űrhajó teljes felfedezése adjon valamennyi (pl. 5) extra lépést.
      ii) Ezt a játékmódot a játékos el is tudja veszteni, ha kifut a lépésekből mielőtt mindent megtalálna.

1100 0000$|_2$ pont

(A feladatok elkészítése során nem kell követni a megadott mintákat, azt teljes egészében saját elképzelések alapján újra írhatjátok, csak arra figyeljetek, hogy funkcionalitást ne veszítsen az alkalmazás.)